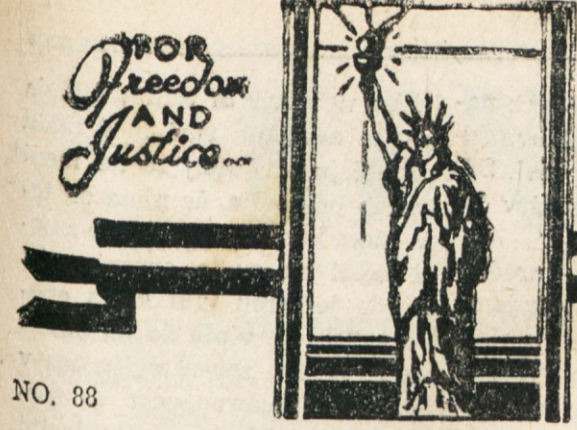

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGES ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, MAY 5, 1970

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

Ameriška javnost za Nixonovim ukrepom

Gallup je dognal, da odobrava ameriška javnost v razmerju 7:5 Nixonov nastop proti rdečim v Kambodži. Povpraševanje CBS kaže odobravanje Nix onovega nastopa z 2:1.

PRINCETON, N.J. — Prvi odmevi na nastop predsednika Nixona proti rdečim oporiščem v Kambodži kažejo, da ga ameriška javnost odobrava v razmerju 7:5. Gallup je povpraševal v soboto po telefonu ljudi v raznih delih dežele in prišel do zaključka, da večina odobrava Nixonovo odločitev, da pa bi vendar videla rajše, da bi ZDA pomagale Kambodži samo z dobavo orožja v njenem boju proti rdečim.

Gallupovih 105 zastopnikov je govorilo s 528 odraslimi ljudmi v raznih delih Združenih držav o Nixonovem nastopu in odgovore sporočilo sem v glavni stan. Vsi ti ljudje so Nixona v četrtek zvečer sami poslušali ali pa so njegov govor brali, oziroma slišali.

Nad polovico vseh — 51% je izjavilo, da Nixonov nastop odobrava; 35% ga odklanja, 14% povprašanih pa ni imelo nobene jasne sodbje ali pa jo ni hotelo povedati.

Podrobno povpraševanje CBS v nedeljo je pokazalo, da odobrava predsednikov nastop v Kambodži 59% javnosti, odklanja pa ga le 32%. To povpraševanje je dejansko bilo izvedeno kasneje od Gallupovega, četudi je Gallupovo bilo objavljeno še le včeraj, CSB pa še v nedeljo zvečer.

Pri Gallupu se je 53% izjavilo za podpiranje Kambodže z orožjem in z drugimi potrebščinami, 35% jih je bilo proti, 12% pa ni imelo o tem nobenega točnega mnenja. Glede nastopa ameriških oboroženih sil v pomoč Kambodži se jih je izjavilo proti 58%, za 28%, 14% pa je bilo neodločenih.

Eatonovo modrovanje

CLEVELAND, O. — Znani finančnik in podjetnik Cyrus S. Eaton je obdolžil predsednika Nixona, da "noče miru", ker je odredil uničenje rdečih oporišč v obmejnem področju Kambodže pretekli teden. Po njegovem je sedaj mogoče doseči mir le tako, da Kongres ustavi ves denar za potrebe vojskovanja.

"Če mi ne moremo živeti s komunizmom in je naš smoter tega uničiti, potem moramo napasti njegova središča. Bedasto je za Ameriko, da razmetava svoja sredstva v vojni v neki mali državi," je razlagal Eaton svoje poglede D. Fuldheim.

C. Eaton seveda prav nič ne skriva, da je on voljan in celo vnet za mirno sožitje s komunizmom kjerkoli že in pod karšnimkoli okoliščinami. Mož je star 86 let, pa trdijo, da je še telesno in duševno — čil!

Novi grobovi

Otto H. Seliskar
Kakor smo poročali včeraj, je v soboto nenadoma umrl Otto H. Seliskar z 30208 Oakdale Rd., Willowick, zaposlen pri T.R.W. Co. kot inspektor, star 45 let in rojen v Clevelandu. Zapušča ženo Sophio, roj. Novak, hčere Carol A. Chernis, Loraine in Constance, sina Michaela O., vnukinjo in očeta Antona. Mati Gertrude je pred več leti umrla. Pogreb bo v četrtek ob 10. uri iz Zakraskovega pogrebneega zavoda na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes zvečer ob 7. uri.

Helen L. Hovevar
V Mt. Sinai bolnišnici je umrla 62 let stara Helen I. Hovevar, roj. Barstow, s 1116 E. 78 St., žena Josepha, mati maj. Josepha R. Hovevarja (U.S. Army, Ft. Sil, Okla.), 3-krat stara mati, sestra Mrs. Anthony Treccise in Elmerja F. Barstowa. Pokojna je bila rojena v Clevelandu in je bila zdrava, zaposlena v pisarni v Cleveland Twist Drill Co. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebneega zavoda na E. 62 St. v petek dopoldne v cerkev sv. Petra, nato na Kalvarijo.

Vojaško odločitev dobra!

WASHINGTON, D.C. — Vojaški vodniki v Pentagonu so prepričani, da je Nixonova odločitev za nastop v Kambodži strateško in taktično dobra, pa politično zelo — tvegana. Strategično utegne odločitev Nixonov nastop prepričati Harolda, da ZDA mislijo resno in da ne bodo dovolile rdečim zgraditi možnosti za uničujoč napad na Južni Vietnam, ko bo večina ameriških oboroženih sil od tam odšla.

Taktično bo uspeh nastopa v Kambodži, če mu bo uspelo uničiti rdeča oporišča in zaloge, onemogočil rdečim vsaj za 7-8 mesecev vsak večji napad na srednji in južni del Južnega Vietnama. Tako bo odhod novih čet ZDA domov, ki ga je Nixon napovedal, manj tvegan.

Ameriško izvežbane čete v Phnom Penhu

Kambodžanci iz Južnega Vietnama, ki so jih "Po-silne sile" ZDA naje in izvežbale za boj proti rdečim, so na prošnjo kambodžanske vlade bile preneljane v glavno mesto Kambodže.

PHNOM PENH, Kamb. — Od preteklega petka so z letali prepeljali v glavno mesto Kambodže preko 2000 Kambodžancev, ki so se borili proti rdečim v Južnem Vietnamu pod vodstvom ameriških "Posebnih sil". Te enote, dobro opremljene z ameriškim orožjem in v ameriških uniformah bodo pomagale kambodžanski redni armadi braniti Phnom Penh, če ga bodo rdeči dejansko napadli.

Te enote so organizirali in izvežbali ameriški oddelki "Posebnih sil" v Južnem Vietnamu, kjer živi okoli dva in pol milijona Kambodžancev. Porabljali so jih za boj proti rdečim v Južnem Vietnamu, pa tudi za razne naloge onstran meje v sami Kambodži. Vlada Kambodže je zaprosila ZDA za te enote, ker se verjetno zaveda, da njene lastne sile, slabo izvežbane, slabo opremljene in brez vsake vojne skušnje, rdečim niso kos.

Rdeči so med tem — verjetno oddelki, ki so se umaknili iz "Pafingnega kljuna" — zavzeli prehode preko reke Mekong in baje prodirajo dalje proti zahodu. Njihovo število cenijo na okoli 1000 mož. V koliko imajo s seboj dovolj streliva in hrane za uspešen nastop, ni znano.

Sposoben berač

LOS ANGELES, Calif. — Policija je prišla 44 let starega Paula Greena, ko je sumila, da berači. Neko žensko je namreč prosil za kvoder. Ko so ga preiskali, so dobili pri njem \$190 v gotovini ter šest hranilnih knjižic s skupno \$30,000 hranilnih vlog!

Poravnajte naročnino, če le mogoče, na prvo obvestilo!

Pri izgredih na univerzi v Kentu so bili včeraj 4 mrtvi in 10 ranjenih

Včeraj malo pred eno popoldne je prišlo tekom demonstracij in spopadov med Narodno gardo in demonstranti do streljanja. Dva študenta in dve študentki sta mrtvi, 10 je ranjenih, od tega trije težje. Nihče prav ne ve, kako je do streljanja prišlo. Univerza je zaprta, guverner J. Rhodes je prosil FBI, da izvede preiskavo.

CLEVELAND, O. — Pretekli petek so se začele na Kent univerzi v zvezi z Nixonovim nastopom proti rdečim oporiščem v Kambodži demonstracije in izgredi pod vodstvom levičarskih skupin in nasprotnikov vojskovanja v Vietnamu. Demonstrantje so zažgali poslopje ROTC, središča za vežbanja rezervnih častnikov, napadli gasilce, ki so prišli požar gasiti. Guverner J. Rhodes je poslal na kampus univerze Narodno gardo, ki jo je poklical v službo dejansko zaradi štrajka prevoznega delavstva. Narodna garda je vzpostavila na kampusu mir in predsednik univerze je objavil, da bodo v ponedeljek redna predavanja. Vodniki protestov proti vojni in druge skupine skrajnežev so včeraj dopoldne znova pozivali k demonstracijam in začeli napadati tudi Narodno gardo, ko je ta nastopila proti njim. Vojake so zmerjali s "svinjami" in jih obmetavali s kamenjem in opeko. Zdi se, da je tem zavrela kri, ko so bili od treh strani obkoljeni od demonstratorov, in so se poslužili svojih pušk. Dva študenta in dve študentki so bili smrtno zadeti, 10 jih je bilo ranjenih.

Mrtvi so: Allison Krause, 19 let stara slušateljica iz Pittsburgha, Pa., Jeffrey Miller, 20 let stari slušatelj iz Plainview, N.Y., Sandy Lee Scheuer, 20 let stara slušateljica iz Youngstowna, O., in William Schroeder iz Loraina, O.

Dve uri po streljanju je predsednik univerze Robert I. White objavil, da je univerza do nadaljnjega zaprta in naj slušatelji in slušateljice čim prej zapuste univerzitetna tla in odidejo domov. Do večera je bila univerza prazna, 19,000 slušateljev in slušateljic, pa tudi profesorji in drugi predavatelji ter pomožno učno osebje so odšli. Na univerzitetnih tleh so edino še straže Narodne garde. Tudi samo mesto Kent je bilo mrtvo. Policijska ura od večera ob 6. do danes zjutraj.

Kdo je kriv?
Guv. James A. Rhodes je odredil preiskavo in zaprosil FBI, da jo izvede. Nihče ne ve, kako je do streljanja prav za prav prišlo in zakaj. Poveljstvo Narodne garde trdi, da ni bilo izdano nobeno povelje za rabo strelnega orožja, neki slušatelj pa trdi, da je slišal častnika Narodne garde, ko je ukazal streljanje. Najprej naj bi sam ustrelil s svojim revolverjem.

Nekateri očitvidci trdijo, da je Narodna garda izgubila pod pritiskom okoliščin potrpežljivost, da je vojakom zavrela kri, ko so jih demonstrantje zmerjali s "svinjami" in metali vanje opeko ter kamenje, pa so ti zgrabili za puške in začeli streljati. Streljanje je trajalo le nekaj 20 sekund in žaloigra je bila končana. Stiri mlada življenja so bila uničena, 10 mladih ljudi je bilo ranjenih.

Predsednikova izjava

Ko je zvedel za streljanje na univerzi v Kentu, je predsednik Nixon preko svojega tiskovnega tajnika podal izjavo: "To nas naj vse ponovno

Iz Clevelanda in okolice

Danes volitve — Danes so primarne volitve. Volišča so odprta od 6.30 zjutraj do 6.30 zvečer!

Očeta je ubil? — Včeraj je bil pred mestnim sodnikom v Willowicku obtožen ubija svojega očeta, 46 let starega Ottona H. Seliskarja, 30208 Oakdale Rd., Willowick, 21 let stari Michael O. Seliskar. Michael je bil prijet in obtožen 23. aprila, ko je z ukradenim motokiklom hotel podreti nekega policajca v Rocky River. Bil je na svobodi pod varščino. V soboto je prišlo med očetom in sinom v njihovem domu do prepiru, med katerim naj bi bil sin zagrabil v kuhinji nož in očeta ubodel v hrbet. Michael O. Seliskar je visok 6 čevljev 3 palce in tehta 285 funtov, oče je bil zaposlen kot nadzornik pri "RW". Obtoženi je izjavil včeraj sodniku, da "ni kriv". Ta ga e obdržal v ječi, ko ni mogel položiti \$10,000 varščine.

Vesel bo glasu prijateljev —

Robert L. Somrak, sin Mr. in Mrs. Louis Somrak, 15219 Holmes Avenue, ki je bil nedavno menovan za poročnika v armadi, se zdravi po neki nesreči v Reynolds Army Hospital, Room 126, Ft. Sil, Okla. 73503. Vesel jo, če se ga bodo prijatelji spomnili s kako kartico.

Vaja —

Slovenska šola sv. Vida splošno, da imajo nocoj ob sedmih urah zjutraj za Sneguljčico. Palčki in premstvo, naj pridejo ob pol osmih.

Slavo —

Clanstvo Kluba slov. upokojencev za Waterloo Rd. okrožje je vabljeno nocoj, v torek, ob 7.30 v Zletozlo pogrebni zavod, da se poslovi od umrlega člana Rudolfa Tibjasha.

Smrt v domovini —

John Branisel, 219 E. 206 St., Euclid, Ohio, je dobil sporočilo, da mu je 27. aprila umrl v Dolenji vasi pri Rakeku 73 let stari brat Jože Branisel. Poleg omenjenega zapušča v Euclidu še brata Franka Branisela, doma na ženo Marijo, 5 otrok in sestro Marijo Vatovec.

Seja —

Društvo Carniola Hive št. 493 I.M. ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer svojo sejo v sobi št. 1 Slov. nar. doma na St. Clairju. Vse članice vabljene!

Društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima jutri, v sredo, ob dveh popoldne v šoli sv. Vida važno sejo. Na dnevnem redu je volitev delegatov za konvencijo KSKJ Aesement bo tajnica pobirala ob 1.30. Po seji bo prizigek in zabava.

Večji in težji

CHICAGO, Ill. — Ameriški dečki, stari 14 let, so sedaj povprečno 5.9 palcev višji in n. 31.3 funte težji od onih v letu 1877. To vsaj kaže primerjava podatkov merjenj šolarjev v sedanji in nekdanji dobi.

no napadel ameriška izvidniška letala, ko bodo letela nad Severnim Vietnamom.

SAIGON, J. Viet. — Ameriške in južnovietnamske enote so danes udarile preko meje v Kambodžo zahodno od mesta Pleiku, kjer so znana rdeča oporišča za napade na osrednji del Južnega Vietnama.

Ta teden spada med najbolj politične v tem letu

CLEVELAND, O. — Ta teden spada med najbolj politične v tem letu. Zgodilo se bo, kar se redko dogaja. Danes se bodo politično udeleževali volivci in politiki.

Volivci bodo šli na volišča, da izberejo kandidata za novembrske volitve. Pri izbiri bodo večkrat prišli v zadrego, kajti kandidatov je tudi letos kar obilno. Med njimi je dosti neznanih imen, kar pa ne pomeni, da ne bi bili dobri politiki, ako bi se spravili v politično tovarnišijo. Proti koncu tedna bomo videli, kaj so nabrali. Če držijo stare skušnje, ne bo dosti sprememb vsaj v Kongresu. Tja se po tradiciji vrača do 80% starih senatorjev in kongresnikov. Nekaj več sprememb je navadno v državnih skupščinah in v upravah. Mestnih volitev je v maju praviloma le malo.

Letošnje volitve so zanimive radi tega, ker bodo pokazale, ali trenja v naši zunanji politiki res lahko odločilno vplivajo na izbiro kandidatov

za novembrske volitve. Do sedaj je bilo takih slučajev le malo. Volivci so se navadno držali ali nasvetov svojih voditeljev ali pa se dali vplivati po osebnostih kandidatov. Zanimivo bo tudi, ali se bodo volivci dali kaj vplivati po nemiru, ki vlada na naših ulicah in trgih, ne glede na to, kaj je dalo povod za nemire.

Opozoriti moramo, da nova levica misli, da se z nemiri da vplivati na razpoloženje volivcev. Zato so levičarji pridno organizirali nemire in izgrede, bodisi samo v lastnih vrstah bodisi s podpiranjem podobnih pojavov drugod. Nikjer niso na primer našli štrajki, posebno divji, toliko simpatij, kot v vodilnih krogih levece. Že bežen pregled časopisja nove levece odkriva te simpatije. Simpatije so seveda obenem tudi uvod za sodelovanje, kolikor je tako sploh mogoče. Delavci, ki štrajkajo, navadno odločno odbijajo vsako podporo celo od strani komunistov, kaj šele od strani nove levece, ki jim je večinoma neznana.

Ta teden je važen tudi za kongresne politike. Predsednik Nixon je namreč povabil člane štirih važnih kongresnih odborov: senatnega za zunanjo politiko in senatnega za oborožene sile, obenem pa tudi oba podobna Domova odbora danes na poseben razgovor. V teh štirih odborih sedijo tisti senatorji in kongresniki, ki imajo med svojimi tovariši največ vpliva. Za kar se oni odločijo, se odločita navadno tudi oba plenuma, senatni in domov.

Na sestankih bo obravnavano formalno vprašanje, ali je predsednik bil upravičen poslati naše čete v Kambodžo brez senatnega pristanka ali ne. V resnici bo vprašanje postavljeno širše: Ali vidi vlada tako zunanjo politiko, ki odgovarja razpoloženju večine naše dežele ali ne. Nixon je sestanke napovedal že pretekli petek, dal je torej članom Kongresa dosti časa, da premislijo, kaj naj bo v našem mednarodnem interesu. Dal

je tudi deželi dosti časa, da trezno presodi, kaj naj nam najbolj koristi.

Ti sestanki so gotovo važni. Saj so kongresni zgodovinarji hitro ugotovili, da podobnih sestankov ni bilo že celih 50 let. L. 1919 je zadnjega sklical pokojni predsednik W. Wilson. Sklepi tega sestanka so bili usodni ne samo za dobo pred 50 leti, ampak tudi za današnje stanje naše dežele. Na tem sestanku se je namreč izoblikovala opozicija Wilsonovemu predlogu o mirovni pogodbi (versajski) in o ideji Društva narodov. Amerika ni podpisala versajskega mirovnega dogovora in ni stopila v Društvo narodov. Zgubila je priliko in možnost, da vpliva na evropsko politiko; ustvarila je svoboden prostor za diktatorja Mussolinija, Stalina in Hitlerja. Kar je sledilo, nam je še v živem spominu.

Upajmo, da današnji sestane ne bo imel tako usodnih posledic in da bodo prizadeti politiki imeli toliko poguma, da bodo povedali, kaj so na sestanku govorili in sklenili.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 88 Tuesday, May 5, 1970

Kolumbijska uganka

Doba tradicionalnih političnih prekucij v Latinski Ameriki je menda za nami. Prekucij je tam še zmeraj dosti, poskusov pa še več, le da se večina ne posreči. Značilno je, da nobena prekucija ni kopija prejšnje. Vsaka ima svoj obraz, pa tudi svoj vzrok, ki se razlikuje od prejšnjih. Tipičen tak slučaj je poskus zadnje socialne revolucije v Kolumbiji.

Kolumbija je po drugi svetovni vojni doživljala težke dneve, ki so bili dolga leta podobni burnim dogodkom v drugih latinskih državah. Med drugo svetovno vojno je tam vladala liberalna stranka, ki je zvesto držala z nasprotniki fašizma in nacizma. L. 1946 je liberalna stranka zgubila večino, na krmilo je prišla konservativna. Te se je kolumbijski narod v dveh letih naveličal in jo l. 1948 pognal z oblasti. Potem je sledilo krvavo desetletje kolumbijske politične zgodovine. Prelivanja krvi je bilo zmeraj dosti, miru pa malo, dežela se je potapljala v anarhijo, režimi so se vrstili na tekočem traku, dokler ni prišel na oblast general Rojas Pinilla. Je to spreten politik, ki ve, kako je treba izrabiti vse politične položaje, kako lahko uganja učinkovito socialno politiko, obenem pa polniš svoje žepe, kako oznanjaš novo dobo, obenem pa izvajaš diktaturo. Njegov pohlep po bogastvu je postal preočit, rodil je odpor in Rojas Pinilla je moral izginiti na tuje. Vrnil se je, bil obsojen na poroti, toda sodnija mu je vrnila politične pravice.

Konservativni in liberalni politiki so postali pametni. Sklenili so politično koalicijo in si oblast tako razdelili, da vlada vsa stranka po štiri leta. Sporazum naj se konča l. 1974, torej po 16 letih. Koalicija je izdelala tudi svoj program socialnih in gospodarskih reform, ki ga površni opazovalci niso mogli dosti prehvaliti. Svet je bil s koalicijo kar zadovoljen, vsaj prelihanje krvi je preprečil. Drugače je pokazal par hib, ki jih je vsakdo opazil.

Koalicija se je zaverovale v industrijo in investirala kapital v velike projekte. Novim industrijskim podjetjem tudi ni manjkalo obratnega kapitala. Ob taki politiki so dobro živeli podjetniki, industrijski delavci, trgovina in gornja plast meščanstva. Mesta so cvetela, toda pod navidezno blagostanjem je pa tlela žerjavica. Tam se je zbiral mestni proletarijat, ki ni imel ne kruha ne socialne pomoči. Nihče se ni brigal zanj.

Koalicija je napravila še drugo napako. Denar za financiranje gospodarskih načrtov je hotela iztisniti iz davkov in zato preobremenila nižje plasti davkoplačevalcev na deželi in po mestih. In tako so se hitro znašli v skupnem godrnjanju mestni proletarijat in vsa revščina na deželi, z njo so pa potegnili tudi vsi mali kmetje, ki so komaj zmagovali davčna bremena. Z davčno politiko ni bilo zadovoljnih tudi veliko delavcev, ki si pa niso mogli pomagati na bolje, ker jim je primanjkovala primerna kvalifikacija.

Tako se je narod v Kolumbiji začel deliti v dve struji: v številčno manjšo, toda gospodarsko močnejšo srednjo plast ter v mestni in kmetijski proletarijat. Prepaj je postal vedno večji, toda vladna koalicija mu ni pripisovala pomena. Da se je motila, so pokazale zadnje volitve.

Tisti, ki je hitro uvidel, kje tiči politično in socialno zlo, je bil diktator Rojas Pinilla. Kot smo rekli, je to bistra politična glava, le da je v njej preveč diktatorskih muh. Hitro je prečnil, koliko je volivcev v eni in drugi skupini. Hitro je tudi uvidel, kako bi se dalo deželi pomagati. Treba je le spremeniti sistem financiranja gospodarskih in socialnih načrtov. Potreben kapital je treba iskati v davčni reformi, ki naj zadene velika podjetja, investicije pa usmeriti tako, da bodo od njih imeli takoj vsaj nekaj koristi revni sloji. Velike investicijske načrte je treba nadomestiti z malimi, ki naj vsakemu revnemu kraju dajo vsaj nekaj drobtin.

Rojas Pinilla je takoj šel na delo. Vkljub vsem škandalom, kar si jih je nakopal na glavo, je še zmeraj ohranil lepo število pristašev, ki so prisegali nanj in na njegovo politiko. Ta je vpregel v delo in na tihem obnovil svojo stranko tako spretno, da vladna koalicija tega niti opazila ni, odnosno ni resno vpoštevala. In tako je diktator lahko šel na volitve z geslom, da samo njegova politika varuje interese najbolj zapuščenih plasti kolumbijskega naroda. Geslo je vžgalo in diktator je pri svobodnih volitvah dobil skoraj polovico glasov.

Uradno je zmagala koalicija s kandidatom Pastrano, toda težko je reči, kdo jes zmagal. Razlika med glasovi je res izredno mala, da so pa bila vsa volišča vzor volivnega postopka, tega pa nihče ne bo verjel, akoravno to koalicija trdi. Važno je nekaj drugega: Pinilla je bil v opoziciji, gotovo ni mogel toliko vplivati na volivce kot koalicija. Zato tudi koalicija ne trdi, da bi bil Pinilla manipuliral volivce. Ta ugotovitev je tudi obenem moralen poraz koalicije. Ako

ne bi bila preveč zaverovana v svoje uspehe in gledala stvarnosti v obraz, bi ji ne bilo treba doživeti takega razočaranja.

Drži dalje, da ima Pinilla skoraj polovico dežele na svoji strani. To bo imelo svoj vpliv na kolumbijsko politiko tudi takrat, ako ostane v rokah koalicije. Sicer je pa vprašanje, ali bo tudi ostala.

Že lani so se namreč slišali glasovi, da je koalicija politično mrtva, da jo drži skupaj le kompromis za delitev oblasti. Kompromis se bliža koncu. Ali ne bi mogli nekatere politiki podleči skušnjavi, da ga poderejo še pred koncem? Tudi taki glasovi so se slišali v Latinski Ameriki že lani.

BESEDA IZ NARODA

Korotan, čas in problemi

CLEVELAND, O. — Pravzaprav so v teh vrstah moje nerazkužene misli o gornjem naslovu. V slovenskem tisku ste kaj podobnega že lahko zasledili in ni vse, kar je tukaj navedeno, čista izvirnost.

Izkustvo kaže, da časopisni papir veliko prenese, ne pričakujem zato kakih nenavadnih težav radi tega nepočesanega sestavka. To še zlasti, ker je članek pisan predvsem kot vabilo. V mislih imam dvajseti kulturni nastop pevcev Korotana z večernim sporedom, ki bo v slovenskem središču Clevelanda 16. maja. Vabim na koncert slovenskih zborovskih pesni.

Navadili smo se Korotanovih postarih prireditelj, kot življenja, ki prikljuje vsako pomlad na novo iz zemlje. Mlajši obrazi so vstopili in stari se vračajo nazaj v vrste, da bo slovenska pesem šla z nami iz roda v rod, iz rojstva tudi čez prag posameznih smrti. Tako slovenska pesem in beseda še lahko stopata na naše odre v okviru kulturnih prireditev. Pri tem so čez mero obremenjeni redki posamezniki, kar je posledica razmer našega zdmskega življenja. Se z večjim zagonom bodo morale v bodoče poprijeti mlajše moči. V njihovih vrstah dobimo oboje: veliko ljubezen do slovenske besede in do kulturnega udejstvovanja, pa tudi skoraj popolno brezbriznost do teh dobrin. Preudarna, vzpodbudna beseda za vednih staršev, izrečena o pravem času, je v našem zdmsstvu tisti veter, ki nagiba drevesca njihovih vrta v zaželeno smer.

Mladina pa mora imeti podporo v zaledju, dobiti želi od sonarodnjakov priznanje za svoje kulturno delo. Vprašujem se, kaj bi danes ljudi privlačilo v to delo in poživilo narodno zavest med nami. Znano je, da mojstri razvedrila dobivajo še največji odziv. Lepo in vzpodbudno je, če nastopijo v narodnih nošah, vendar jim dela krivico in jim krađe avtorstvo, kdor jih poglaša za čisto narodno blago. Velik odziv lahko potrjuje tudi kaj drugega — ne samo narodno zavest — na primer, da je večina tukajšnjih Slovencev uglašena na lahko glasbo, ali da so izvajalci res prvovrstni v svoji stroki. Neki hudomušnež mi je na isto gornje vprašanje svetloval, da poskusimo z mašo s polko, kar bi bila novost, ki pa vsaj za laike še ni predvidena. In nesmiselnih sprememb okrog nas je že toliko, da je prostor z njimi nasičen. Ker smo Slovenci vestni, marljivi, pridni, delovni, kakor čebulice... ne, tudi s slovenskim čebelarstvom si ne morem dosti pomagati, kdo bi verjetno rekel, da nas troji združujejo. Ko se takole približujem stvari do dna, uvidevam, da zdmski Slovenci nimamo kaj prida izbire. Če se hočemo obdržati v svetu, se zdi še najbolj pametno, da podpremo tisto, kar že imamo. Zbor Korotan je v naši sredini že skoraj dve desetletji.

Iz preteklosti vidim, da so kulturne brázde tukaj dosegle že pomembno globino. Tudi Korotan je zaoral v te brazde in jih orje še danes. Kdo med nami bi šel danes, po delu iskat lepoto in

globino v vsebino naslednjega besedila?

“Zlato žari večerna zarja, hladna prihaja noč, naše srce močnejše udarja, saj noč ima čarobno moč! Rodi se v srcu sreča, radost in bridko gorje in bolečine čuti prav vse naše srce. Če ljubezen melodijo sladko nam zaigra, ves svet ovija bajna melodija z dna srca!”

Mladi idealisti. Pri pevskega zboru in kasneje na koncertu si osvoji vsa grupa to globino milogrede, z melodijo vred in s slovenskim besedilom. Brez slovenske besede se mi namreč zdi vsa tukajšnja naša kulturna stavba kot grajena na peščena tla.

Minili so verjetno časi, ko je Korotan imel 17 tenorjev. Ti so šibka stran skoraj vseh slovenskih zborov v tujini. Ko bo kak majhen milijonar zopet razdeljeval svoje premoženje, bi tudi rad videl, da bi bil kdo od zbora zraven, predno se zaneseni omamljenec premisli. Ni več nobena tajnost, da Korotan nujno rabi nov klavir.

Prevozniki tovornjakov stavkajo, pa je pred tedni skupina Hrvatov poslala med zvoki sirene — poljejske in vtelešene — po zračni poti nekaj jajc na order. Iz tistih, ki so ostala cela, bodo Korotanove kuharice napravile krofe. Kdor hoče še kaj darovati, naj darilo izroči komu od zbora že pred koncertom.

Se dve mnenji o Korotanovih nastopih, pobirki od najmlajših. Ti se od nas baje razlikujejo v toliko, da vsebujejo njihove kosti nekaj tisočink miligrama stroncija. Znanka, ki se je ravno naučila zavezati čevljev — po slovensko seveda — pravi, da je na Korotanovem koncertu lepo, kakor na božični večer opolnoči v cerkvi. Kočljivo je naslednje poročilo. Navajam ga radi temeljnosti in drznosti. Pevka je doma med delom vadiła nov napev in držala v šahu in v tišini sovrstnika gornje ocenjevalke Korotanovega petja. Ko se je pod noč vrnila v hišo glava družine, ji je seme iz gole maščevnosti postreglo s tole ocnico: “Ata, mama se je spet drla.” Ugibam, če ima seme mogoče onesnažene tudi možgane, ne samo kosti.

Naštel sem vam dovolj vzrokov, da osebno pridete na koncert. Izberite enega!

Vstopnice po \$2 so v predprodaji pri članih zbora.

F. K.

Sneguljčica pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. — V nedeljo, 10. maja 1970, vabijo učenci Slovenske šole pri Sv. Vidu svoje matere v svetovsko dvorano, da jim za njihov dan poklonijo spevoigro “Sneguljčica”. Svojim dragim mamicam bodo otroci podarili trud, ki so ga vložili v pripravo in tudi vse veselje, s katerim v igri nastopajo. Vabilo na prireditev velja seveda vsem, ki jim je delo slovenske šole drago. Pridite torej mamicе v velikem spremstvu, da bo dvorana napolnjena!

“Sneguljčica” je prelepa pravljica, ki jo pozna skoraj ves svet. Otroci jo berejo v različnih je-

zikih, igrana je bila, pokazana v filmu, tako da se lahko vprašamo, kakšna privlačna sila vodi staro in mlado, da ponovno sega po tej pravljici?

Vsekakor je “Sneguljčica” igra drugačne vrste, kot smo jih navajeni videti za Materinski dan, ker ne prikazuje dobrega materinega srca. Ravno nekaj nasprotnega prepleta vso igro, in prav iz tega nasprotja diha slaspospev materi in njeni ljubezni. Kraljica-čarovnica je srečna, ker je na vsem svetu najlepše bitje. Ko pa jo Sneguljčica v lepoti prekosi, tedaj v kraljici prekipi strup zavisti, ki se iz njenega ledenega srca vali na pastorko. Zadušiti hoče pravo lepoto, da sebe povzdigne na prvo mesto. Ob sovraštvu, ki ga ničemurna kraljica čuti do nežne Sneguljčice, blesti kot kristal ljubezen in milina nesebičnega materinega srca, ki sebe izniči, da reši otroka.

Na nedeljski prireditvi torej v nasprotjih iščimo vrline materinega srca. Zahvalimo se vsak svoji materi za trud in skrb in ji vrnimo nekaj tiste njene ljubezni, ki nas ogreva že od detinstva.

JL

“Družina” na grmadi

CLEVELAND, O. — Kdor izmed nas nekoliko pozna Belgrad in njegovo ožjo okolico, se bo spomnil tudi Košutnjaka, sosednjega naselja Topčiderskega brda, kjer so bile nekoč vojašnice jugoslovanske kraljeve garde, katera je imela nalogo varovati v prvi vrsti kraljevo družino, ki je tam blizu stanovala.

Na “Djurđev uranak”, tj. v spomin na tisti spomladanski dan v letu, ko je gozd spet oželel, tako da so imeli nekdanji hajduki v njem spet varen dom, se je nekoč zbrala večina Belgrada v Košutnjaku, kjer je v vsesplošnem veselju in rajanju prebila noč. Danes je v Košutnjaku, ki je postal med tem del Velikega Belgrada, “Pionirsko mesto”, tipična partijska ustanova za vzgojo jugoslovanske mladine v komunističnem duhu.

V tem mestu so pred kratkim kakor poročila ljubljanska “Družina” od 16. aprila t. l., banjaluški učenci šole “Vlado Vitjuk” javno zažgali “Glas koncila”, katoliški 14-dnevnik, katerega izdaja zagrebška nadškofija; njegov urednik pa je škof dr. Franjo Kuharič. Zdaj je isto usodo doživelo tudi 50 izvodov “Družine”, verskega lista, ki ga izdajajo slovenski škofje in katerega odgovorni urednik je škof dr. S. Lenič. Tako imenovani “Stab odreda” imenovane šole je bil namreč na svojem sestanku soglasno sklenil, da se vsi izvodi uničijo.

Divna Grebenar, učenka šole Vlado Vitjuk, je v “Večernih novostih”, Belgrad, petek, 10. aprila 1970, pod naslovom “Novosti u Beogradu”, str. 9, v zvezi z opisanim sežigom 50 izvodov “Družine” med drugim zapisala tole: “Vsem, ki poskušajo na ta način vplivati na naše izobraževanje, sporočamo, da so njihovi poskusi obsojeni na neuspeh. Tu v pionirskem mestu imamo dovolj zabave in šolskih obveznosti, nam verska propaganda, naj pride s katerekoli strani, ni potrebna. Odločno protestiramo zoper takšne pošiljke, katere bomo vedno vrgli na grmado.”

Sedaj pa pride še tole, kar pa ni nič manj zanimivo. Uredništvo “Družine” objavlja k svojemu poročilu tale “pripis”, in sicer z debelim tiskom:

“Kako je prišlo 50 izvodov Družine k banjaluskim učencem šole “Vlado Vitjuka” v Beogradu, nam ni znano. Naša uprava jih ni poslala. Menimo, da je tja zašlo tistih 50 izvodov, ki bi jih moral dobiti Rimokatoliški župni urad Čukarica, pa jih z redno pošto ni dobil. Poslali smo jih naknadno. Ves primer smo javili Pošti 2 v Beogradu in jo prosili, naj preišče, naj v prihodnje

“Družino”, ki bi jo kdo brez nase vednosti poslal na njihovo šolo, takoj vrnejo naši upravi. Seziganje na grmadi ne sodi v 20. stoletje.”

Z navadnim tiskom uredništvo k sprednjemu svojemu “pripisu” pristavlja še naslednje: “Svoje stališče smo sporočili tudi beograjskemu dnevniku “Večernje novosti”.

J.S.

Čas in misel
sta še velikonočna...

NEW YORK, N.Y. — Katolici smo se v velikonočnem času. Binkošti so še tri tedne pred večeršnjim dnem. In včeraj sem iz naše cerkvice sv. Cirila odšel v srbsko pravoslavno katedralo sv. Save in vsakdo me je takoj pozdravil: Hristos vaskrese! In jaz sem vsakemu na tak pozdrav odgovoril: Vaista vaskrese! Za naše pravoslavne brate je bila včeraj velikonočna nedelja. In danes imajo velikonočni ponedeljek s svojo liturgijo v pravoslavni cerkvi. Tudi v Ameriki Srbi drže svoj velikonočni ponedeljek. Seveda njihova cerkev danes skoraj verjetno ni bila polna, kot je bila včeraj. Mirno bi dejal, da se jih je zbralo okoli 900.

Pravzaprav njihova narodna srenja v njujorskem področju, razširjena tja v New Jersey, Connecticut in Pennsylvanijo ni številčno nič večja od naše slovenske. Ob nedeljah sicer ne prihajajo v tolikšnem številu k nedeljski liturgiji, ob praznikih pa se strnejo v svojem središču.

Božič, Sv. Sava in Uskrs je zanje verski in hkrati narodni praznik. Včeraj jim je njihov svečenik, manhidrit otac Basilijs prebral velikonočno poslanico. V njej je bila razložena vernost krščanska in pomen Velike noči, ko materialna narava pade v svoj konec, da se sprost naše bistvo — duša in duh!

Govoril je o smislu trpljenja in velike žrtve. Vse je prenesel tudi na srbski narod in otac Basilijs je delal: “Vsakdo od nas, ko danes svojega brata in svojo sestro pozdravlja z Hristos vaskrese in mu ta odgovarja z Vaista vaskrese, izpričuje svojo vero v zmagošlavje duha nad materijo, vero v zmago svobode nad nasiljem!”

In kako mogočno je bila ta vera izpričana, ko je ob sklepu poslanice in pa liturgije svoje vernike skupno pozdravil s Hristos vaskrese, in ko mu je na stotine vernih odgovorilo: Vaista vaskrese!

Danes je tudi predzadnji dan judovskega praznika. Pasover ali Mimohoda!

Dobro je, da mi slovenski srenjčani pogledamo v svojo sredo in ugotovimo, koliko verske in predvsem narodne zavesti smo pokazali v tem velikonočnem času? Ocenno bo težko izreči. Seveda odlično in prav dobro moram črtati in mi bo lažje izreči sodbo, ko mi ostane tako dobro in slabo. Tu nekje v sredini mi menda zmeraj plavamo.

Obhajilne nedelje društev KSKJ od leta do leto upadajo po udeležbi.

Sv. Ana je bilo prvo društvo, ki je imelo skupno obhajilo 8. marca. Udeležba je bila neverjetno pičila.

Teden kasneje je imelo Društvo sv. Jožefa obhajilno nedeljo. Lani je bila udeležba še lepa. Vsi stoli so bili zasedeni pri mizah v dvorani pri skupnem zajtrku in pomenku, ki ga začne njihov predsednik Joco Zagar. Letos je bilo opaziti toliko praznin, da je bilo vprav boleče.

Očitno je, da zavest pada! Zavest je pa lahko širši in ožji pojem. Po ožjem pojmovanju nam širša zavest razpade v ožje, ki bi jih lahko naštel: prijateljska, društvena, verska, narodna in tako dalje...

Ob razgledovanju po srenji bi

lahko ugotovil in tudi trdil, da vse te zavestne vezi med nami popuščajo. Prijatelj se ne mení več za prijatelja, če nima od tega kake koristi. Član se ne zme-ni dosti za svojo organizacijo. Morda je temu tudi kriva eno-ličnost, ki se vleče že na deset-letja. Versko zavest ubija čas v človekovo zaverovnost v teh-nični napredek in v svoj lastni materialni dobro ter zaradi du-hovne šibkosti duhovnikov sa-mih, ko danes vere skorajda ne znajo več utrjevati. Narodna za-vest pada, ker sploh skorajda ne vemo, kaj bi z njo, in se preré-kam, kaj ta zavest sploh je in čemu bi bili z njo obremenjeni v odprtem, širokem svetu?

Tu bi rad omenil grajo in hva-lo, ki mi jo je na zajtrku Društva sv. Jožefa izrekel predse-dnik g. Joca Zagar. Pohvalil me je, ker toliko poročam iz njujor-ske srenje. Grajal pa me je v toliko, če sploh smem to vzeti za grajo, jaz jemljem le za mnenje, ko je dejal, da bi moral pisati tudi v angleščini.

In tu se lahko začne prereka-nje, ali nam je materina sloven-ska beseda potrebna za našo na-rodno zavest na tujem ali ne! Ne bom trdil, da ni najti nobe-nega primera Slovencev v Ame-riki — ali kod drugod v zdm-sstvu —, ki je ohranil močno na-rodno zavest, čeprav ne zna no-bene slovenske besede. Vendar dejstvo je, da z izginjevanjem materine besede zgineva zavest pripadništva k njenemu rodu, k njenemu narodu. Z njenim izgi-njevanjem nastopa mlačnost in kaj kmalu ji sledi otopenost in tej mrtvost.

Takšno je moje mnenje. Vsled tega bom jaz, če bom še kaj iz-srenje napisal, zmerom v mate-rini besedi pisal. Ta mi je sveta. To mi je mati polagala v dušo in srce, ko me je učila moliti na-sproti klevelandskega Sv. Vida, ko mi je zjutraj brala pesmi Iva-na Zormanca, da sem se jih na-pamet naučil, ko sem bil tri in štiri leta star.

V mnogih ozirih hočemo biti veliki, brihtni in tudi vsevedni, a pretežno in preveč — največ-krat pa kar odveč — da bi se materine besede priučili, ko se radi in hitro priučimo vseh dru-gih tujih jezikov in jih tudi s-bridom uporabljamo. Kako mo-remo nekaj našim mlajšim daja-ti, če sami nimamo in če sami ne spoštujemo?

Ali drugi o tem jasno napiše-jo, kako se utrjuje narodna za-vest brez narodne besede — ni-klar mi naj ne hodi z Irci in Ju-di — in zlasti bi rad bral pred-stavljanje in razumevanje na-rodne kulture brez narodne be-sede. Ne mislim, koliko tujec lahko nas doume, ampak kolike tega lahko vsrka mlad član na-šega. Pa celo tuji slovenisti po-znajo našo narodno kulturo sa-mo zategadelj, ker so se naučili našega jezika toliko, da lahko bero Prešerna, Cankarja, Grad-nika, Zupančiča v originalu! In ravno to nam veliko pove, kak-šna je naša dolžnost.

Istega jutra mi je Tinca Rup-nikova dejala, da ji branje mo-jih člankov spet oživlja besedo, ki jo je sprejela od svoje mate-re. Njen brat Louis mi je pri-povedoval, kako počasi uči svojo ženo, ko se vozita v nedeljo po-poldne po Long Islandu. Pa tudi doma. Zenska Helga menda težko prenese prepih, Louis pa rad odpira okna. Zenska se ujezi in zavpije: Louis, shut the window. Louis pa ji pravi: Slovensko se reče, zapri okno! In kadar se Louis kdaj spet spozabi, pa od-pre okno, mu ženka reče: Louis, zapri okno!

Na tak način sprotnege uče-nja so naše dobre matere učile svoje na tujem rojene otroke. Nihče ni bil prikrajšan, zaradi tega kot Amerikanec, ker se je tudi slovenske govornice priučil. Starejši rod je bil v glavnem skrbnejši za to narodno zavest.

19. aprila so “Fantje z Osme” (Dalje na 3. strani)

KANADSKA DOMOVINA

Domača in mednarodna politika spel v ospredju

TORONTO, Ont. — Tale letni čas na splošno ni posebno zanimiv za politiko, pa naj bo to že domača ali mednarodna. Ko prihaja v deželo pomlad s polnim dihom in vabi zelenje v naravo, človek rad pozabi na vsakdanje težave in se gre duševno in telesno spočit v prirodo. Pretekli teden nas je vse vendar nekam razgibalo in spogledali smo se in z večjim zanimanjem govorili o domačih in mednarodnih vprašanjih.

Pokrajinske volitve v Quebecu so bile precejšnje presenečenje za tiste, ki so se gnali za odcepitve pokrajine od angleške Kanade, popolno ali le delno. Skupine, ki so javno delopale to stališče, pa tudi tiste, ki so bile zanj le nekako s polsrcom, so pri volitvah pogorele. Pokazalo se je, da je večina prebivalstva Quebeca, četudi se jezi na Ottawa in tej stalno očita, da ne priznava francoski Kanadi enakih pravic, v bistvu le za ohranitev sedanje federacije.

Liberalna stranka, ki je dobila absolutno in trdno večino v pokrajinskem parlamentu, se zaveda, da je treba najprej reševati gospodarska vprašanja, nato se bo šele moglo lotiti razprave o spremembi zvezne ustave, ki naj zadosti zahtevam večine v francosko govorečem delu Kanade. Robert Bourassa, predsednik liberalne stranke, se je sestal z vodniki sedanje vlade Union Nationale in se dogovoril o načinu in času prevzema vlade v pokrajini. Predvidoma se bo to zgodilo v dneh 12. do 14. maja.

Predsednik zvezne vlade E. P. Trudeau je izrazil zadovoljstvo nad novim položajem v Quebecu in napovedal konec "izsiljevanju" in odnosih med pokrajino in med zvezno vlado. Nova liberalna vlada Roberta Bourasse se bo po mnenju predsednika zvezne vlade posvetila v prvi vrsti reševanju gospodarskih vprašanj in ne bo imela ne časa ne volje za prepire z zvezno vlado.

Pokrajinski sodnik J. J. Archambault v Ottavi je izjavil, da bi bilo treba uvesti za prodajalce mamil smrtno kazen. Po besedah sodnika so ti ljudje "kače" in "izvržek" človeške družbe.

Na vietnamsko vojno gledamo pri nas precej drugače kot južno od naše meje, ker pač v njej nismo neposredno udeleženi. Večina treznih poznavalcev položaja v svetu gleda z naklonjenostjo na ameriški napor zavezati komunistično osvajanje v jugovzhodni Aziji. Vse je kazalo, da se je naša mogočna katedrala sama boriti v tem delu sveta za koristi vsega svobodnega sveta, prav posebnost pa še za svobodo in neodvisnost držav južno in jugovzhodne Azije, ki same ne kažejo za ta boj dovolj volje in še manj požrtvovalnosti.

Ce ni prebivalstvu Južnega Vietnama toliko za lastno svobodo, da bi se trdno lotili njene obrambe, čemu naj se za to žene Amerika? Kljub vsem razočaranjem, ki so jih ZDA doživljale v vietnamski vojni, le niso še voljne opustiti borbe, kot je pokazala odločitev predsednika R. M. Nixona pretekli četrtek. Poslal je oborožene sile ZDA v obmejno področje Kambodže, da očistijo ta predel rdečih in s tem zavarujejo ves srednji in južni del Južnega Vietnama pred rednimi vpadi, pa istočasno rešijo

tudi Kambodžo pred padcem pod komunistično oblast. Namigi zunanjega ministra Tanata v Bangkoku kažejo, da utegnejo zavezniške sile udariti preko meje tudi v Laosu in tudi tam počistiti z rdečimi oporišči vsaj v njegovem južnem delu.

Naš zunanji minister Sharp je v razpravi v parlamentu "obžaloval" ameriški nastop v Kambodži, pa povedal tudi jasno, da kanadska vlada tega ameriškega koraka ne obsoja, ker so rdeči skozi leta operirali v Kambodži in to uporabljali za svoja oporišča pri napadih na Južni Vietnam.

Mitchell Sharp je povedal, da je Kanada kot članica Mednarodne nadzorne komisije za Kambodžo še leta 1968 hotela izvesti preiskavo o rdečih oporiščih v Kambodži, kar bi brez dvoma lahko preprečilo sedanji položaj tam. Žal njen napor v tem pogledu ni uspel. Zanj ni dobila podpore ne pri ostalih dveh članih komisije, pri Indiji in Poljski, in ne pri kambodžanski vladi, ki ji je bil tedaj na čelu rdečim naklonjeni princ Norodom Sihanuk.

Zunanji minister je v parlamentu dejal, da je predsednik Nixon obvestil kanadsko vlado, da je ameriški nastop v Kambodži omejen in da se bodo čete ZDA od tam umaknile, kakor hitro bodo postavljeni cilji doseženi.

Kambodža je že pred časom zaprosila za vrnitev Mednarodne komisije, ki naj bi pomagala čuvati kambodžansko nevtralnost. Kanada je voljna poslati znova svoje zastopnike v Mednarodno nadzorno komisijo, je dejal zunanji minister Sharp, toda le pod določenimi pogoji. Komisija mora imeti proste roke, da bo lahko dejansko vršila naloge, ki jih ji je poverila konferenca v Ženevi julija 1954, ko je bila končana francoska vlada nad Indokino ter je bila ta razdeljena v neodvisne države Laos, Kambodža, Severni in Južni Vietnam.

Zastopnika obeh glavnih opozicijskih strank v parlamentu sta pozvala vlado, naj bi zahtevala pri Združenih narodih sklicanje Varnostnega sveta na razpravo o Kambodži. Ta za kaj takega doslej še ni pokazala nobene vneme.

ČAS IN MISEL STA SE VELIKONOČNA...

(Nadaljevanje s 2. strani)

imeli koncert v cerkveni dvorani za dobrobit cerkvice sv. Cirila. Lahko se reče, da je to bil njihov najboljši nastop. In čeprav ni naša dvorana perfektna, je akustika v njej bila zdaleko boljša kot pa v dvorani, ko so zadnjič peli. Zbor je zdaj uravnotežen glasovno, zveni polno in ubrano. Junija jih bomo spet slišali v Ridgewoodu.

Srenjčani, rezervirajte si tudi nedeljsko popoldne 17. maja, ko bodo mladi SAVANI podali na našem odru komedijo "Svoje glaviček". To je binkoštna nedelja in bo menda sv. maša tudi popoldne pred igro. Napolnimo cerkvico na to nedeljo popoldne in potem še dvorano.

Zakaj ne bi bili kot bratje Srbi, da vsaj na pomembne dneve pridemo skupaj in da izpričamo svojo versko in narodno zavest.

Tone Osovnik

Afrika druga po velikosti
Afrika je po velikosti drugi kontinent, takoj za Azijo, obsega 11,629,000 kvadratnih milj in ima 19,000 milj dolgo obalo.

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

Sedaj pa nekaj o športu

Šport ima danes veliko moč in ugled. Za seboj ima skoraj vso mladino. Za nas, Slovence, katerim je usoda določila, da moramo živeti izven matičnega središča, torej zunaj meja Slovenije, nekateri tik ob meji, drugi raztreseni po vsem božjem svetu, pomešani med tuje narode, je šport še posebno važen. Je to poleg naše pesmi prvenstveno narodno obrambno sredstvo, ki veže slovensko mladino v lastne narodne skupine. Poleg župnijskih središč in slovenske pesmi ima šport v narodnostnem oziru še nekaj več: Za seboj ima vso mladino.

Ta mladino — če odmislimo komuniste, kar je nujno — veže ljudi različnih mišljenj in političnih prepričanj, kar je za obstoj naroda velikega pomena. Je pa v tej stvari velika vrzel, katere se vse premalo zavedamo.

V Torontu, na primer, imamo mnogo klubov in odsekov, ki se vsak zase vrti v svojem malem krogu, večkrat celo sovražni drug drugemu. Kako velika škoda je to! Kako prav bi bilo, da bi se vse povežalo v eno celoto. Vsi poklicani naj bi se resno zavzeli ter pomagali k temu z nasveti, pravilnim tolmačenjem in dobro besedo, da bi se ti razbiti odseki in klubi strnili v enoto, vendar pa vsak zase delal kot do sedaj, le bolj po načrtu in organizirano.

Da bo to vezanje doseglo svoj cilj, bi bilo potrebno takoj začeti s skrbnim in tresno premišljenim, pametnim sodelovanjem. V to so poklicani v prvi vrsti oni, ki vodijo posamezne skupine. Glavno je pri tem, in to bi zlasti starejšim priporočali, naj ne bodo preveč samoljubni in v sebe zagledani.

Naj prepuščajo tudi mlajšim mesta, tako v odborih kot v raznih nastopih in ponosni naj bodo na mlajše tudi takrat, kadar jih dorastejo in prerastejo, ter jih v svojih podvigih nadkrijijo. Naj s ponosom gledajo nanje in z zavestjo, da so jih vzgojili do te mere. Naj jim tega ne zavidajo in od sebe odriavajo, drugače se jim lahko zgodi, da bodo ostali kmalu sami, brez hvaležnosti, da so jih vzgojili do take višine v eni ali drugi panogi telovadbe in športa — muziki in plesu — skladbah in petju itd. Mladina se bo hitro znašla. Razleteli se bodo v domačinske klube tistih držav, v katerih se pač nahajajo, ali pa oprijemati drugih narodnostnih skupin. Voditelji, staroste in vaditelji, ki ne vpoštevajo tega, niso le v nevarnosti, da bodo ostali sami; pač so pa tudi v nevarnosti, da bodo hitro pozabljeni. Vsa sedanja slava, ves ogromni trud, ki so go skozi dolga leta s pogumom in

zvestobo zvesto izvrševali, bo splaval po vodi in šel v pozabo. Mladina se bo odtujila in potujčila. Tega se ne sme prezreti, tega ne dopustiti. Dalje se vsega mladini. Ohranite se zanj, de lujte z njo, pomagajte ji, svetujte ji, dokler le zmorete. In tako ji boste pozneje v svetel zgled kot stvaritelji in voditelji, kot vzori — zaslužni možje, ki so šli v svojih delih preko mnogih težav — treskov, grofov in viharjev — pa končno dosegli zmago in rešili mladino narodu po duhu in telesu.

Takoj se je treba v to zamisliti, se poglobiti ter iztrgati se iz samoljublja različnih skupin, tako telovadne, kot različnih drugih skupin, da se čimprej poveže v celoto, vendar pa kakor smo že rekli, naj bi vsaka skupina ostala v svojem delu, v svojem oddelku, popolnoma neodvisna. A kadar bi bila potreba, ob večjih prireditvah, javnih nastopih pred domačo ali tujo javnostjo. Kako vse lepše bi izgledalo in bolj gladko potekalo.

Tu imamo v glavnem v mislih Slovensko telovadno zvezo in športni klub. Obe ti dve organizaciji imata več odsekov. Naj jih naštejemo: Telovadna orodna in talna, smučarski, lovski, namizni tenis, odbojkaški, nogometni, hokejski, potem pa še folklorna skupina, muzikalni, več pevskih, Slovensko gledališče, skavte in morda še kaj, kar vse spada pod šport. Če bi se vsi ti klubi, društva in odseki povezali v enoto in bolj organizirano razporejali prireditve posameznih ali skupnih nastopov, koliko več uspeha bi to imelo. Tako se večkrat zgodi, da dva ali celo trije odbori priredijo nastop ob istem času, pa eden ali drugi za to ni vedel. Ko za to izve, je pa že prepozno, da bi prireditve preložili. Končni uspeh je ta, da so vse prireditve slabo obiskane, ne prinašajo ne finančnega in ne moralnega uspeha.

Ce bi se pa te prireditve organizirano v naprej določile, kdaj ima ta ali ona skupina nastop, prireditev, bi bili na to drugi že v naprej obveščeni in vse druge skupine bi pritisnile na prireditve — saj končno vsi skupaj prisegamo na isto — fa-volno. In nič nas ne ločuje in nasprotuje taki povezanosti. Vsak, ki je dobre volje in je kolikor toliko prizadet v tem, kar je zapisano v tem spisu, naj resno premisli, naj se otrese vsake samoljubnosti, pa porabi vso možnost, da pride čimprej do take povezave.

Slovencev je malo napram drugim narodom, zato je nujno, da se čimbolj strnemo in tako podprti med seboj doprinašamo večjo pozornost in višjo stopnjo na svetovnem pozorišču. Sicer nismo najzadnji — čeprav najmanjši — na svetovni pozornici. Mnogi Slovenci so se že — takoj posamezniki kot v skupinah

— povzpeli na zavirljive višine: v telovadbi, različnih panogah športa, skladatelj, glasbeniki, pisatelji, pesniki, umetniki različnih vrst, v muziki in plesih so dosegali na raznih delih sveta prva mesta, seznanili s tem narod svetu in prinašali s temi dosežki Slovincem čast in slavo.

Sedaj ne smemo obsedeti na teh lahorikah, pač se pa moramo truditi, da to s pametjo nadaljujemo in našim mladim tolmačimo in pripovedujemo o naših slavnih pradedih, dedih in sedanjih. Da jim pripovedujemo, kolikega pomena je to za naš mali narod, jih navdušujemo v športnih podvigih v vseh mogočih panogah, kar spada pod šport, v katerikoli panogi se kdo od mladih udeležuje. Naj bi se temu posvetili tudi starši, da te mlade športnike poučujejo, kaj jim šport pomeni za duha in telo in jih vodijo v pravo smer, da ne zaidejo v napačno smer. So v današnji dobi mladi v veliki nevarnosti, ki jih srečuje prav povsod ter jih z veliko premetenostjo vabi na kriva pota. Naj se starši tega strogo zavedajo in naj pomagajo mladim, kar je v njihovih rokah mogoče, da se tega obvarujejo. S telovadbo in športom — pod zdravim nadzorstvom in primerno disciplino njihovih starost, starešin, voditeljev in vaditeljev — se bodo mladi zaposlili ter lažje ogibali slabih vabil na napačno pot. Ne jim športa braniti, pač pa po možnosti in potrebi pomagati in navduševati. Zavedajmo se, da so največja in najboljša rešitev za naš mladi rod — za slovensko bit — slovenska cerkvena središča, telovadba in šport v vseh panogah.

(Dalje sledi)

Naser zagolovil svoje: Tok vojne se je obrnil

Predsednik Egipta je objavil v Egiptu, da se je tok vojne obrnil ter je Egipt prešel v napad.

KAIRO, ZAR. — Predsednik Abdel Gamal Naser je zatrijeval svojim poslušalcem na prvomajski proslavi, da se je tok vojne z Izraelom obrnil v korist Egipta. Ta ni več samo v obrambi, ampak je prešel v napad. Naser je dejal, da utegne Egipt napasti tudi civilna središča Izraela, če bo to "potrebno".

Naser je dejal, da so Izraelci — ponosni kot pavi — spoznali, da njihovi letalski napadi niso oslabilili egipčanskega odpora. Sedaj, v zadnjih dveh tednih, je Egipt udaril nazaj na kopnem in na morju. "Naše oborožene sile so iztrgale iniciativo Izraelu", se je bahal Naser.

Predsednik Egipta je pozval predsednika ZDA Nixona, naj ne daje Izraelu novih letal, če

noče, da bo to vplivalo na odnose ZDA do arabskega sveta "prihodnjih 100 let". Izraelske trditve, da vodijo egiptska lovka letala ruski piloti, je Naser označil za velik propagandni mane-ver, ki sta ga podprla Washington in Bonn.

Mednarodna politika ne dolži samo Nixona

WASHINGTON, D.C. — Mednarodna politika se ni dala vplivati po Nixonovi kambodžanski strategiji. Ostala je pri svojih pogledih na položaj v jugovzhodni Aziji. V Londonu sta The Times in The Financial Times kritizirala Nixona, zato ga je pa The Daily Telegraph odobral. Angleška vlada si je izjavila prihranila za parlamentarno sejo. Francija še naprej uradno zagovarja Sihanukovo politiko. Južnokorejski politiki odobravajo novo politiko, so pa proti temu, da bi jo podprli s korejskimi divizijami. Avstralija se za ameriško taktiko ne more ogreti.

Na drugi strani javnost na tujem prizna, da je Amerika morala postati vznemirjena, ko je videla, kako komunisti odgovarjajo na vsako Nixonovo popuščenje z novimi vojaškimi akciskimi programi v Laosu, Kambodži, pa tudi v arabskem svetu. Tujina ne vidi torej odgovornosti za novo kambodžansko strategijo le v ameriški obrambni politiki, jo je sprožila tudi nova komunistična strategija napram ZDA.

Ženevska razorožitvena konferenca ne počiva

ŽENEVA, Sv. — Končno imamo vendarle mednarodno ustanovo, ki se ne da motiti po današnjih razburkanih dnevih. Znana razorožitvena konferenca ZN v Ženevi si je vzela šesttedenski dopust, pa ne, da bi počivala. Predsedstvo konference in strokovnjaki so se namreč odločili, da v zatišju sestavijo besedilo mednarodne pogodbe o demilitariziranju morskega dna.

Tako ameriški kot sovjetski vodilni delegat sta izjavila, da upata, da bo načrt za besedilo prišel v jeseni že v debato. Ni menda posebnih tehničnih težav, je pa politična: ali naj bo v besedilo vključena tudi prepoved rabe morskega dna za kemično in biološko orožje.

Sovjetska delegacija je za stališče, naj bo raba morskega dna prepovedana za vse vrste orožja, ameriška delegacija ima pa še nekatere pomisleke. Obe delegaciji sta optimistično razpoloženi.

MOSKVA ZANIKAVA

ZSSR je v posebni noti U Tantu zanikala vesti o sovjetskih pilotih v Egiptu.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Glavni tajnik Združenih narodov U Tant je dobil uradno sporočilo Sovjetske zveze, da so vse objavljene vesti "o dejavnosti

sovjetskih pilotov v Egiptu" brez osnove.

Izrael je sovjetsko zanikanje svoje objave, da sovjetski letalci vodijo egiptska letala MIG-21 pri obrambi Egipta, odločno odklonil kot negotovo in v nasprotju z dejstvi.

Združene države so pretekli teden objavile, da imajo svoje lastne dokaze o tem, da ruski letalci vodijo egiptska letala. Predsednik Nixon je v zvezi s teh naročil podrobno preiskavo položaja na Srednjem vzhodu, ki bo nemara dovela do prodaje novih Phantom jet letal Izraelu.

V Washingtonu dobro vedo, koliko so sovjetska zanikanja vredna, niso namreč še pozabili, kako je zunanji minister A. Gromiko z a go tavljal predsednika Kennedyja oktobra 1962, da ni na Kubi nobenih sovjetskih raket. Predsednik Kennedy je imel tedaj pred seboj v miznem predalu fotografije teh raket, pa je Rusa mirno in vljudno poslušal, da je do konca povedal svoje "zanikanje".

Prvi maj in Kambodža

WASHINGTON, D.C. — Prvi maj je tipičen "levičarski" praznik. V mnogih državah je to tudi državni praznik, proti čemur nihče ne protestira, le majskih prireditev se udeležuje le organizirani del socialistov, komunistov itd. Zanimanje za uradne prireditve pojava od leta do leta, celo v komunističnih državah. Tradicionalne vojaške parade so že odpadle celo v Moskvi in seveda tudi v Beogradu.

Nixonova izjava o novi politiki do kambodžanskih rdečih zatočišč je prišla prepozno v svet, da bi bila povsod znana že na majskih proslavah. Prvi maj je bil namreč praznik tudi v tem smislu, da ni bilo časopisov. Govorniki na proslavah so torej govorili zelo previdno, ker niso vedeli za nagibe nove ameriške politike. Zato so omejevali svoje izjave le na poudarjanje načelnih stališč, znanih že iz prejšnjih časov. Tako je razumljivo, da je samo Portugalska takoj odločno pozdravila Nixonov ukrep. Bili so pristanki tudi drugod, toda zaviti v previdno izražanje. Presenečenje se pa marsikje ni dalo zatajiti.

Najdalj predsednik ZDA

Franklin D. Roosevelt je bil najdalj časa predsednik ZDA, preko 12 let. Bil je edini izvoljen za predsednika štirikrat. Odtlej zakon omejuje izvolitev na dve poslovni dobi.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

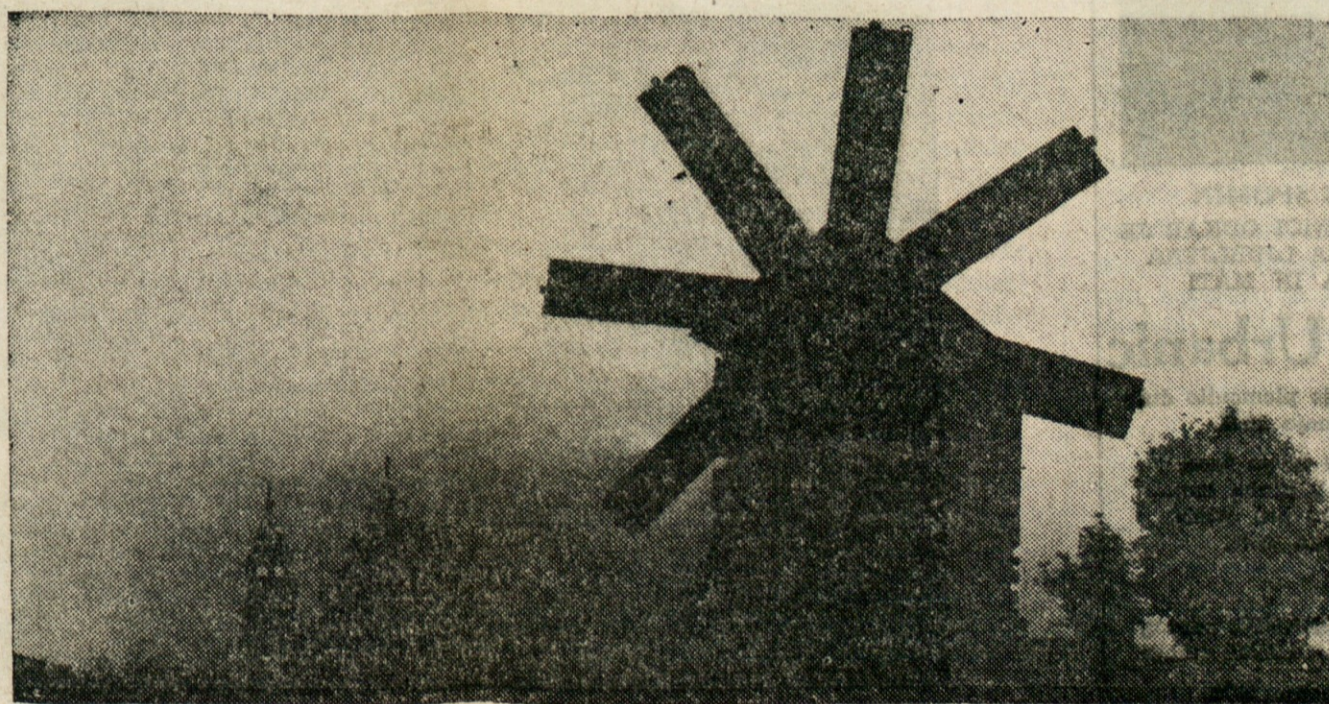
Naprodaj
Enodružinska hiša naprodaj. da se uredi zapuščina, v okolici E. 185 St. blizu cerkve Marije Pomočnice. Pokličite 481-2612. (x)

Naprodaj
Od enega do osem akrov zemlje, posamezno ali skupaj, na Route 307, Madison, O. Tri poslopja, pripravna za stanovanje. Kličite HE 2-2041. (89)

Naprodaj
2 hiši naprodaj na enem lotu blizu šole in cerkve sv. Vida. Dober dohodek; sprednja hiša s aluminijem obložena. Kličite 881-3519. —(5,8,12,15 maj)

Iščeta stanovanje
Mirni upokojeni par išče stanovanje v bližini E. 185 St., in Neff Rd., kjer se lahko hodi peš v katoliško cerkev na Neff Rd. Kličite 486-1830. —(89)

Mucke zastoj
Oddamo brezplačno pet po 7 tednov starih muck, 3 sivo-bele, 2 črne. Kdor bi jih rad imel, naj kliče: 731-5883. (5, 8 maj)

RUSKA SILHUETA — Na ruski razstavi, ki potuje po ZDA, je tudi ta fotografija, ki predstavlja silhueto nekje v severni Rusiji. Kaj naj bi predstavljalo čudno kolo v ospredju, ni jasno.

Martin Kačur

ZIVLJENJEPIS IDEALISTA

Spisal Ivan Cankar

"Le nikar ne bodi tako gospodski! Ti lakota! Povzdigavati se misliš?" Čez nas vse? Učil bi nas rad?"

Sunil ga je z močjo pijanca, da se je Kačur opotekel.

"Pojd no! Kaj misliš, da ne vemo, da še hlače, ki jih imas na riti, niso tvoje?"

Kačur je hitel; krčmar se je zasmel, prestopil se je široko in se je zvrnil v blato. Nekdo je pogledal skozi okno, smejal se je in je gledal za Kačurjem; ob oglu je stal kmet, prižgal si je pipo in je mežikal zadovoljno.

"Takle bi rad svet prevračal! Ni mu prav, kakor orjemo, kakor sejemo, kakor ravnamo z živino! Takle! In brati bi nas učil! Takle! Sam naj gleda!"

Kačur je stopil v županovo krčmo; zardel je bil v obraz in oči je imel solzne.

Župan je sedel za mizo, naslonjen globoko v stol; pušil je iz kratke pipe in je gledal iz poluzatisnjenih oči dolgo na Kačurja. Nazadnje je vzel počasi pipo iz ust in je plunil na tla.

"Kaj pa Vi, učitelj?"

"Kaj bi jaz?"

Župan se je nasmehnil široko, napol prezirno, napol škodoljivo.

"No, zdaj mislite poleg mladih še stare učiti? Kdaj pa boste začeli pri meni? Kako naj točim vino? Saj učite kmete, kako naj zemljo obdelujejo! Se mene učite — tudi jaz imam zemljo! Veliko zemlje!"

Smejale se je, da se mu je svetil ves obraz.

Tajnik se je pačil v kotu, gladil si je dolgo, ozko brado in je mežikal zelo hitro.

"Gospod župan!" je zaklical nenadoma.

Župan se je okrenil na stolu.

"Gospod župan, Vi bi bili pouka zelo potrebni! Pouka in pale!"

"Kaj!" se je raztogotil župan in se je vzdignil stola.

"Parlez-vous francais? je prashał tajnik in si je gladil brado.

"Kaj si dejal?"

"Parlez-vous francais?"

Župan je obstrmel in se je ozrl na Kačurja.

"Zdaj govori francoski! Ne zna nič več drugega!" se je nasmehnil Kačur.

"O ti prekleta gnida! — Mica, prinesi mu še pol litra!"

Na to se je obrnil h Kačurju in je nabral obraz v resne gube;

lasje so mu segli globoko v oči, usta so se zavila do podbradka.

"Saj nič ne rečem, učitelj, pаметen človek ste in tako! Ampak. —"

Udaril se je z dlanjo po stegnu.

"— doslej smo živeli v miru in bi živeli radi v miru še poslej!"

"Kaj sem Vam storil? Kaj Vas ne pustim na miru?" je odgovoril Kačur.

"Nak! Ne pustite me na miru!" se je razsrdil župan. "Kaj pa se ukvarjate z ljudmi brez moje vednosti? Ali ste me kaj prašali, ko ste jih sklicali v šolo? — Že vem, Samotorec! je to skuhal!"

"Kakšen Samotorec?"

"Župan bi rad bil!" se je oglašil tajnik iz kota.

"Ampak le zapomnita si obadva, Vi, učitelj, in tista zgaga, ki se je prišla za Vaše škrice; ne bosta me tako hitro! Njega, in vas še celo — obadva kupim lahko s tem, kar imam zdajle v mošnji!"

In je udaril z roko na žep, da je zažvenketalo.

Kačur je bil napol jezen, napol začuden.

"Kdo pa je mislil na tisto? Živa duša ni mislila! Jaz ne vem, če je bil Samotorec zraven; morda je bil. Saj se ne gre za politiko, tudi ne za županovanje! Za to se gre, da se ljudje kaj naučijo, da se jim razum izbistri, da pogledajo malo dalj, preko teh hribov... za to se gre! — Knjig bi si naročili in časopisov in tisti učitelji, ki hodijo po deželi in učijo ljudi, kako je treba gospodariti, naj bi prišli tudi v Blatni dol!... To

smo rekli, drugega nič!"

Župan je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.

"Torej kaj? Kaj ste hoteli povedati? Ali ste hoteli povedati, da bom obležal ob cesti s preklano glavo?"

Župan se je smehljaj zmerom enako, tiho in zadovoljno, s tresočim podbradkom in skritimi očmi.

"Kaj? Nič nisem hotel povedati! In kdaj bo šele žeganje!"

Župan se je gledal nezaupno.

"To si pa kar zapišite; učitelj: proti meni le nikar! Jaz že vem, kam meri ta reč! Saj ste začeli z bajtarji, z gostači! Kaj pa je tem beriva treba? Pa kaj je treba vedeti gostačem, ki nimajo polja, kvečjemu leho v najemu, kako se zemlja obdeluje? Jaz sem živel dobro, ko sem še platno prodajal, in živim zdaj prav tako dobro! Ne maram čisto nobene izpremembe! Ne knjig, ne časopisov, ne šomaštrov! Ne, jaz ne maram tega in nobeden v Blatnem dolu, ki ima kaj grunta! Bajtarjem in pritepencem, ki še bajte nimajo, pa so vseč take reči! Zakaj so jim vseč? Prišel je, predlanskim je menda bilo, človek sem, in je delal pri kovaču; nemški je znal; odkod je bil prišel, ga nismo prašali, in da smo ga prašali, bi se bil zlagal. In ta ni bajtarjev in gostačev samo učil, temveč razlagal jim je, da zemlja ni samo naša, ki imamo grunte, ampak vseh ljudi na svetu, in da je vsak človek enako vreden, če ima kaj v mošnji ali ne, in da je krivica, če imam jaz kračo na mizi, gostač pa krompir v oblakah. Tako je učil — in veste, kaj se mu je nazadnje zgodilo? Nesreča ga je doletela, obležal je ob cesti in glavo je imel preklano. To je bilo ob žeganju, ob žeganju pa je zmerom toliko tepežev, da se žendarji še veliko brigali niso, kdo ga je bil tako neusmiljeno pobožal. Kaj pravite?"

Kačur je gledal srepo na župana in groza je bila v njegovem pogledu. Župan se je smehljaj, podbradek se mu je tresel in oči so se bile skrile popolnoma v tolsta lica.

"Tako jih je učil! In zato so jim vseč taki nauki, zato je bila šola polna, ko ste jih sklicali, bajtarje in gostače! In Samotorec, ta oberbajtar, je bil zraven. Sami dobro veste, da je bil zraven!"

Kačur je vstal, blede je bil in se je tresel.